

ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่
กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Work Life Balance toward New Lecturer's Research Effectiveness :

A Case Study of Faculty of Engineering, Prince of Songkla University (Hatyai Campus)

กนกวรรณ ศรีวิรัตน์¹

กุลกานต์ เมเวส²

Kanokwan Srivirat

kunlagan Mewes

คำสำคัญ: ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน, ประสิทธิภาพการทำวิจัย, อาจารย์ใหม่

Keywords : Work Life Balance, Research Effectiveness, New Lecturer

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานใน 1) ด้านการทำงาน 2) ด้านครอบครัว 3) ด้านเวลา 4) ด้านการเงิน 5) ด้านสติปัญญา ที่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน จากกลุ่มประชากรอาจารย์ใหม่ที่มีอายุงานไม่เกิน 5 ปี ทั้งหมด 25 คน

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ ในด้านการทำงานสาเหตุจากภาระงานที่หนักเกินไป อัตราค่าจ้างของอาจารย์ ความยากง่ายของงานวิจัย ผู้ช่วยวิจัย ที่ปรึกษาวิจัย ในด้านเวลาสาเหตุจากการจัดการบริหารเวลาและการจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับงานวิจัย ในด้านครอบครัวสาเหตุจากการเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวและการอยู่ห่างไกลครอบครัวด้านการเงิน ในด้านการเงิน สาเหตุจากการขาดค่าตอบแทนนักวิจัยและการขาดแหล่งทุนวิจัย และในด้านสติปัญญาสาเหตุจากการไม่ได้รับการปฐมนิเทศและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวิจัย ตามลำดับ

งานวิจัยชิ้นนี้ องค์กรสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดนโยบายในเรื่องการกำหนดภาระงานให้แก่อาจารย์ในคณะและนำความคิดเห็นจากอาจารย์ใหม่เป็นแนวทางในการบริหารงานวิจัยของคณะวิศวกรรมศาสตร์ในอนาคต และอาจารย์ใหม่สามารถบริหารจัดการเวลาให้เกิดความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานต่อไป ซึ่งตอบสนองความต้องการของทั้งอาจารย์ใหม่และองค์กร เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

¹ มหบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ skanokwan@eng.psu.ac.th

² อาจารย์ที่ปรึกษา ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ kunlagan.b@psu.ac.th

ABSTRACT

The objective of this study is to explore work life balance toward new lecturer's research effectiveness, a case study of Faculty of Engineering, Prince of Songkla University (Hatyai campus). To achieve this objective this study adopted a qualitative approach. Researcher used in-depth interviews as a primary data collection methods with ten lecturers who work less than five years at the faculty.

Findings suggest that factors on over loaded working condition, lacking of assistance researchers, the difficulties in accessing research sponsorships are main issues in reducing work effectiveness toward working criteria. Regarding time management criteria, the research found problems in managing time and organizing timetable are main issue which affecting the research effectiveness. For family criteria, it is suggested that family burdens and long distance relationships are issues which can be influenced research effectiveness. Base on financial criteria, the result suggests that research incentive and lacking on research funds are part of problem in research effectiveness. And last criteria which focus on researcher's wisdom, the result suggests that researchers needed research orientation and training in doing research, respectively.

This study sheds light on the work life balance toward work effectiveness. It is the researcher's fervent hope that this research will yield practical contributions beyond outcome of these findings in order to benefits faculty members by promoting researchers to be engaged and involved into researching abilities.

บทนำ

ปัจจุบันประเด็นความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน (Work Life Balance) ได้รับความสนใจในประเทศต่างๆ ทั่วโลกและได้มีการกล่าวถึงในแวดวงวิชาการหรือแม้แต่ชีวิตประจำวันของบุคคลทั่วไป หากกล่าวโดยสรุป สมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน “การบริหารเวลาในการดำเนินชีวิตและการทำงานให้มีส่วนที่เหมาะสมและมุ่งเน้นให้ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ ทำให้ได้รับการยอมรับและถือเป็นบรรทัดฐานที่เป็นประโยชน์ร่วมกันทั้งบุคคล องค์กรและสังคม นำมาซึ่งความสุข ความสำเร็จที่ยั่งยืนและสมบูรณ์ต่อไป”

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับแห่งหนึ่งในประเทศไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับภูมิภาคเอเชีย ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต บริการวิชาการ และทำนุบำรุงวัฒนธรรม โดยมีการวิจัยเป็นฐาน” (มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์, ม.ป.ป.) ได้ผลักดันให้คณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรในมหาวิทยาลัยดำเนินการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสาะหาวิชาอันก่อให้เกิดเป็นทุนวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่มหาวิทยาลัยวิจัยสามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อยกระดับศักยภาพชุมชนเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถในการ

แข่งขันของประเทศในระดับนานาชาติ และได้กำหนดดัชนีชี้วัดผลงานวิจัยเป็นจำนวนผลงานตีพิมพ์ และจำนวนนักวิจัยที่ดำเนินการทำวิจัย ด้วยเหตุนี้เอง มหาวิทยาลัยจึงได้ประกาศมาตรฐานภาระงานในฐานะอาจารย์ผู้สอน ประจำปี 2555 (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2555) โดยกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานขั้นต่ำ 20 หน่วยภาระงาน/ปี ประกอบด้วย ภาระงานสอนและงานวิจัย รวมถึงงานด้านอื่นๆ

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีระบบสนับสนุนการขอทุนวิจัยของอาจารย์ใหม่ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ใหม่มีการทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น (สำนักวิจัยและพัฒนา, 2558) ส่งผลให้ในปี พ.ศ.2557 SCImago Institutions Ranking (SIR) ได้จัดลำดับผลการประเมินอันดับของมหาวิทยาลัย ซึ่งประเมินจากการจัดอันดับใช้ข้อมูลจากจำนวนผลงานตีพิมพ์เผยแพร่และถูกอ้างอิงในฐานะข้อมูล Scopus ซึ่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อยู่ลำดับ 5 มหาวิทยาลัยของไทยที่ได้รับการประเมินสูงสุด (ASTVผู้จัดการออนไลน์, 2557) ถึงแม้จะมีการสนับสนุนทุนการวิจัยเพื่อจูงใจให้นักวิจัยทำการวิจัยเพิ่มมากขึ้น แต่จำนวนการขอรับทุนวิจัยยังคงมีปริมาณที่น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากรสายวิชาการ จากการศึกษาของ กอแก้วจันทร์กิ่งทอง (2549) พบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่มองว่ามหาวิทยาลัยขาดการสนับสนุนในเรื่องของวันลาในการทำวิจัยและภาระในการสอนมีมากเกินไปรวมถึงการจัดตารางที่ไม่เหมาะสมกับการทำวิจัยได้สะดวก ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าวทำให้บุคลากรสายวิชาการ (อาจารย์) ประสบปัญหาการส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนดและเกิดความไม่สมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีอาจารย์จำนวน 163 คน แบ่งเป็นอาจารย์ใหม่ที่มีอายุงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 25 คน ซึ่งอาจารย์ใหม่ที่เสนอขอรับทุนวิจัยมีจำนวนเพียง 11 คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 7 ของอาจารย์ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้เกิดแรงบันดาลใจในการศึกษาผลกระทบเรื่องสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ สามารถแลกเปลี่ยนทัศนคติได้ตามต้องการและหาข้อสรุปในการสนทนา ตลอดจนเป็นข้อมูลเพื่อนำเสนอผู้บริหารคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในเชิงนโยบายต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับการทำงานใน 5 ประเด็นหลัก 1) ด้านการทำงาน 2) ด้านครอบครัว 3) ด้านเวลา 4) ด้านการเงิน 5) ด้านสติปัญญา ที่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. **กลุ่มอาจารย์ใหม่** สามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการทำงานด้านการวิจัยตลอด จนการใช้ชีวิตส่วนตัวและครอบครัวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเชิงลึกต่อผู้บริหารคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้โดยตรงเกี่ยวกับการสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่

2. **กลุ่มผู้บริหารและองค์กร** สามารถนำผลการศึกษาที่ได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ด้านการวิจัย และแผนปฏิบัติงานของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ตรงกับความต้องการของอาจารย์ใหม่ละ สามารถนำองค์ประกอบความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานำมาใช้ในการกระตุ้น ผลักดัน ให้อาจารย์ใหม่ทำงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น

การตรวจเอกสาร/บททวนวรรณกรรม

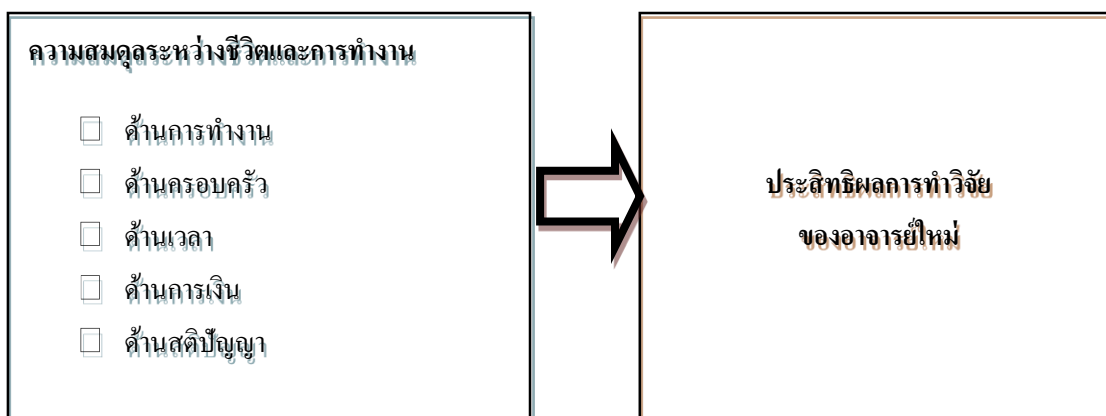
งานวิจัยในครั้งนี้ ได้เลือกใช้แนวคิดความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานของ Merrill & Merrill (2546 อ้างถึงใน หทัยทิพย์ ลีวสงวนกุลธร,2555) ในการนำองค์ประกอบของความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานทั้ง 5 ด้าน สร้างกรอบคำถามในการสัมภาษณ์งานวิจัยในครั้งนี้ โดยให้คำจำกัดความใหม่ขององค์ประกอบความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานในแต่ละด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการทำงาน หมายถึง ลักษณะของงานและภาระหน้าที่การทำงาน
- 2) ด้านครอบครัว หมายถึง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์กับสมาชิกในครอบครัว
- 3) ด้านเวลา หมายถึง การบริหารเวลาเพื่อใช้ชีวิตส่วนตัวและการทำวิจัยของผู้ให้สัมภาษณ์
- 4) ด้านการเงิน หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงานและการทำวิจัย
- 5) ด้านสติปัญญา หมายถึง ด้านความรู้และความสามารถของผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำงานและทำวิจัย

ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้นำดัชนีชี้วัดผลสำเร็จด้านการวิจัยของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นคำจำกัดความประสิทธิผลการทำวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ผลผลิตเชิงองค์ความรู้ คือ วารสารทางวิชาการ บทความ ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ ที่ได้มาจากการทำวิจัย
- 2) ผลผลิตด้านทรัพย์สินทางปัญญา คือ สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร ที่ได้มาจากการทำวิจัย
- 3) การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ คือ การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชนและเชิงพาณิชย์โดยมีเอกสารรับรอง

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการวิจัย กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีแบบสัมภาษณ์ลักษณะกึ่งโครงสร้างซึ่งได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คนจากกลุ่มประชากรอาจารย์ใหม่ที่มีอายุงานเกิน 5 ปี ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จำนวนทั้งหมด 25 คน เนื่องจากอาจารย์ใหม่บางท่านกำลังลาศึกษาต่อต่างประเทศ

งานวิจัยชิ้นนี้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของความสมมูลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพการวิจัยของอาจารย์ใหม่ กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ดังนั้นการศึกษาเชิงคุณภาพจึงเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดในการศึกษาและเจาะลึกถึงปัญหาและค้นหาสาเหตุที่แท้จริง เนื่องจากผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานอยู่ที่หน่วยบริหารงานวิจัยและนวัตกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเชิงคุณลักษณะ ไม่สามารถจัดกระทำในรูปแบบปริมาณได้ การเก็บข้อมูลจึงกระทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การจดบันทึก (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531) ซึ่งเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งเป็นการหาคำตอบเชิงลึกถึงองค์ประกอบของความสมมูลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการวิจัยของอาจารย์ใหม่ เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงขอดำเนินการวิจัยในรูปแบบของการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ โดยใช้คำถามแบบกึ่งโครงสร้างกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา ถามเพื่อให้อธิบาย บอกเหตุผล เพื่อศึกษาพฤติกรรม เจตคติ ความต้องการ ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพในลักษณะต่างๆ ของบุคคลนั้น กรแก้ว จันทภาษา (อ้างถึงใน สาทร สละจิต, 2558) หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการถอดเทปบันทึกการสนทนาระหว่างการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการศึกษาข้อมูลที่ถอดเทปมาจนเข้าใจเนื้อหาสาระอย่างดี หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนของการให้รหัสข้อมูล (Coding) ซึ่งเป็นการเลือกหน่วยที่มีความหมายตรงกับประเด็นมากที่สุด เพื่อที่จะวิเคราะห์มาให้ชื่อ ทำให้ข้อมูลที่มีขนาดใหญ่และมีจำนวนมากในตอนแรกให้มีขนาดเล็กและสั้นลง จนเป็นเพียงรายการรหัสจำนวนหนึ่ง (วนินทร สุภาพ, 2556 อ้างถึงใน สาทร สละจิต, 2558) แล้วนำมาจัดหมวดหมู่แยกออกเป็นแต่ละประเด็น (Theme) ทำให้มีความสะดวกในการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบ มีเหตุผลและอิงกรอบแนวคิดทฤษฎีทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) จะเป็นการศึกษาโดยการวิเคราะห์รูปแบบการใช้ภาษา ว่าใครเป็นผู้ใช้ ใช้อย่างไร ทำไม และเมื่อไร ซึ่งถือเป็นลักษณะของหน้าที่หรือเหตุการณ์การสื่อสาร (Van Dijk, 1997 อ้างถึงใน สาทร สละจิต, 2558)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ ภาควิชา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ลักษณะกึ่งโครงสร้าง โดยใช้แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความ สมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานและประสิทธิผลการทำวิจัยในการออกแบบแบบสัมภาษณ์เพื่อตอบคำถาม การวิจัยว่าด้วย องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับการทำงานใน 5 ประเด็นหลัก 1) ด้านการทำงาน 2) ด้านครอบครัว 3) ด้านเวลา 4) ด้านการเงิน 5) ด้านสติปัญญา มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ ใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่อย่างไร

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต หาดใหญ่ พบว่า อาจารย์ใหม่ไม่มีความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ส่วนใหญ่เกิดจากองค์ประกอบด้าน การทำงานและด้านเวลา ทำให้อาจารย์เข้าใหม่บางท่านไม่เสนอขอรับทุนวิจัย หรือเสนอขอรับทุนแล้วแต่ ผลงานวิจัยไม่บรรลุเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการทำวิจัย โดยองค์ประกอบ ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยในด้านการทำงาน ประกอบด้วย ลักษณะของงานและภาระของงาน, อัตราค่าจ้างของอาจารย์, ความยากง่ายของงานวิจัย, ผู้ช่วยวิจัย, ที่ปรึกษา งานวิจัย ในด้านครอบครัว ประกอบด้วย การเลี้ยงดูคนในครอบครัวและการอยู่ห่างไกลจากครอบครัว ใน ด้านการเวลา ประกอบด้วย การจัดการบริหารเวลาและการจัดการสอนให้เหมาะสมกับการทำวิจัย ในด้าน การเงิน ประกอบด้วย ไม่มีค่าตอบแทนนักวิจัยและมหาวิทยาลัยไม่ให้การสนับสนุนในหัวข้อที่มีความสนใจ ในด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การจัดอบรมให้ความรู้อบรมการวิจัย

บทสรุป วิจัย และข้อเสนอแนะ

บทสรุป

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ อาจารย์ใหม่ที่มีอายุงานไม่เกิน 5 ปี โดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลคณะ วิศวกรรมศาสตร์ ณ วันที่ 1 กันยายน 2558 จำนวนทั้งหมด 25 คน และได้เลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 10 คน การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ลักษณะ กึ่งโครงสร้าง เพื่อตอบคำถามวิจัย องค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับการทำงานใน 1) ด้านการทำงาน 2) ด้านครอบครัว 3) ด้านเวลา 4) ด้านการเงิน 5) ด้านสติปัญญา ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ ใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่อย่างไร โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย คือ แบบคำถามสัมภาษณ์ลักษณะกึ่งโครงสร้าง ซึ่งเป็นสัมภาษณ์แบบเชิงลึก โดยได้ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์ใหม่ และแยกประเภทคำตอบในแต่ละข้อแล้วมาจัดหมวดหมู่ ประมวลผล และสรุปภาพรวมเพื่อนำเสนอข้อมูลต่อไปจากการให้คำสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบความ

สมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ใน 1) ด้านการทำงานอันเนื่องมาจากลักษณะงานและภาระงานที่หนักเกินไป เช่นเดียวกับงานวิจัยของสมเจตน์ นาคเสวีและคณะ (2550) พบว่า ภาระงานด้านการสอนมีมากและอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลาในการทำวิจัย ด้านสาเหตุจากอัตรากำลังคน จากการศึกษาอภิปรายได้ว่า เกิดจากอาจารย์ในภาควิชารับหน้าที่ในด้านบริหารของคณะและมหาวิทยาลัย ด้านสาเหตุอื่นเนื่องจากความยากง่ายของการขอทุนวิจัย ทั้งนี้งานวิจัยของกอแก้ว จันทร์กึ่งทอง (2549) พบว่า อาจารย์รุ่นใหม่ที่อยู่การทำงานน้อย เพราะปัญหาส่วนใหญ่คือ การขาดความรู้ในงานวิจัย ดังนั้นควรส่งเสริมความรู้ด้านงานวิจัยเพิ่มขึ้น โดยเริ่มจากวิจัยง่ายๆ ไปสู่การทำวิจัยที่เป็นระบบเพื่อเป็นการฝึกทักษะการทำวิจัยและก่อให้เกิดความมั่นใจในการทำวิจัยเพิ่มขึ้น อีกทั้งผู้ช่วยวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยดำเนินการวิจัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น แต่คณะวิศวกรรมศาสตร์จะให้การสนับสนุนผู้ช่วยนักวิจัยภายใต้เครือข่ายวิจัย อาจารย์ใหม่ที่ ไม่ได้อยู่ภายใต้เครือข่ายวิจัยจึงไม่สามารถมีผู้ช่วยวิจัยได้ สอดคล้องกับ จารุณี แก้วทอง (2551) พบว่าการขาดทีมงานในการวิจัยส่งผลกระทบต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานวิจัย รวมถึงการมีที่ปรึกษาการวิจัยมีส่วนช่วยในการสร้างความน่าเชื่อถือในผลงานวิจัยเชิงวิชาการ เช่น การตีพิมพ์ในวารสารต่างๆ เช่นเดียวกับ กอแก้ว จันทร์กึ่งทอง (2549) ที่ให้ความเห็นว่าการบูรณาการองค์ความรู้จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญที่แตกต่างกันทำให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น องค์ประกอบของความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานใน 2) ด้านครอบครัว เนื่องจากต้องมีภาระเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว แต่เมื่อสมาชิกในครอบครัวสามารถรับผิดชอบตัวเองได้ ภาระในส่วนนี้จึงไม่มีผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัย ในขณะที่การศึกษาของ ชัยวัฒน์ กิตติเดชา (2547) พบว่าในสภาพสมรส ส่งผลต่อความยั่งยืนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งพบว่านักวิจัยที่มีสถานภาพสมรสจะมีการทำวิจัยที่ยั่งยืนกว่าผู้ที่มีสถานภาพ โสด ในส่วนของกาอยู่ห่างไกลสมาชิกในครอบครัว จากมีความจำเป็นในการการเดินทางไปหาสมาชิกในครอบครัวซึ่งอยู่ต่างจังหวัดบ่อยและเกิดอาการเหนื่อยล้าจากการเดินทาง เช่นเดียวกับการศึกษาของ สาทร สละจิต (2558) พบว่า การแยกกันอยู่กับสมาชิกในครอบครัว มีการเดินทางไปกลับระหว่างบ้านกับที่ทำงานซึ่งต้องใช้เวลาในการเดินทาง ส่งผลให้บุคลากรเกิดความเครียดในการทำงาน มีความกังวลและไม่มีสมาธิในการทำงาน ประสิทธิภาพการทำงานลดลง ร่างการอ่อนเพลีย องค์ประกอบของความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานใน 3) ด้านเวลา เนื่องจากอาจารย์ใหม่เกิดความรู้สึกว่าเวลาไม่เพียงพอต่อชีวิตประจำวันและไม่มีการบริหารเวลาให้เหมาะสมได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับภาระงานด้านการสอนที่ได้กำหนดเวลาชัดเจน และงานด้านสนับสนุน ซึ่งใช้ระยะเวลาในการทำงานมาก ทำให้ระยะเวลาในการทำวิจัยต้องสะดุดไป เพราะมีภาระงานอื่น เข้ามาแทรก อีกทั้งการใช้เวลาให้กับชีวิตส่วนตัวลดลง เช่นการออกกำลังกายและงานอดิเรกต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวชิรา ศิริเจริญ (2550) พบว่าการไม่มีเวลาส่งผลกระทบต่อสุขภาพของบุคลากรและความตึงเครียดจากการทำงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะอารมณ์และจิตใจ และส่งผลต่อประสิทธิผลการทำวิจัย การจัดการการสอนที่ไม่

เหมาะสมกับการทำวิจัยซึ่งการทำวิจัยส่วนใหญ่จะต้องใช้ระยะเวลาในการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงในส่วนของการรายงานจะมีส่วนในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำวิจัยให้มากขึ้น เช่นเดียวกับ กอแก้ว จันทร์กึ่งทอง (2549) มีความเห็นว่าการจัดตารางที่ไม่เหมาะสมกับการทำวิจัยได้สะดวก ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา องค์ประกอบความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานใน 4) ด้านการเงินอันเนื่องมาจากการไม่มีค่าตอบแทนนักวิจัย ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำวิจัยของอาจารย์ใหม่ เพราะการให้ค่าตอบแทนนักวิจัยถือเป็นการจูงใจให้นักวิจัยเสนอขอรับทุนมากขึ้น และในด้านการเงินอันเนื่องมาจากการขาดแหล่งทุนให้การสนับสนุน โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวเนื่องจากยังมีงานวิจัยที่เป็นประโยชน์แต่ยังไม่ได้รับความสนใจจากแหล่งทุนอยู่ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของดวงใจ ช่วยตระกูล(2543) พบว่า งบประมาณที่ได้รับ ไม่สามารถนำไปจัดซื้อเครื่องมือเหล่านั้นได้ และเห็นว่า การนำเงินไปใช้ไม่เพียงพอต่อการทำวิจัย องค์ประกอบความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานใน 5) ด้านสติปัญญาอันเนื่องมาจากการปฐมนิเทศและการอบรมเกี่ยวกับการวิจัย อาจารย์ใหม่ขาดความรู้ในการขอทุนวิจัย เช่นเดียวกับการวิจัยของ จูติพร ตันตศิริยานุรักษ์และคณะ (2548) พบว่า สาเหตุในการไม่สนใจวิจัยเนื่องจากขาดความรู้และประสบการณ์และไม่มีเวลาในการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1) ด้านนโยบายของคณะวิศวกรรมศาสตร์ ควรให้อาจารย์ใหม่รับทราบพันธกิจ วิสัยทัศน์ของคณะและมหาวิทยาลัย เพื่อรับทราบในทิศทางเดียวกัน ทำให้พนักงานรับทราบเป้าหมาย ทราบภาระงานและกฎระเบียบขององค์กร เพื่อให้บุคลากรทำงานได้ถูกต้อง และตรงตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้ ผ่านการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ปีละครั้ง

2) ด้านการบริหารงานวิจัย ควรเชื่อมโยงการทำงานทุกส่วนของระบบให้ประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดการให้เกิดความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างภาคีต่างๆ ที่สำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ ภาครัฐบาลที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายของประเทศ , ภาคหน่วยงานสนับสนุนเงินทุนวิจัย , ภาคผู้ทำวิจัย มหาวิทยาลัยและนักวิจัยในสังกัด , ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นผู้ใช้ผลงานและนำผลงานไปใช้ประโยชน์

3) ด้านประชาสัมพันธ์งานวิจัยควรให้ข้อมูลข่าวสารที่ลัดช่องว่างระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุน ยกตัวอย่าง เช่น การประชาสัมพันธ์ทุนวิจัยโดยการใช้อีเมลซึ่งเป็นช่องทางที่นักวิจัยติดต่อได้สะดวกกว่าระบบรับส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-doc) และการแบ่งกลุ่มนักวิจัยเป็นกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มอาจารย์ที่ยังไม่มีผลงานวิจัย กลุ่มนักวิจัยรุ่นใหม่ กลุ่มนักวิจัยรุ่นกลาง

4) ด้านภาระงานการสนับสนุนวิชาการ เช่น ด้านประกันคุณภาพ ด้านหลักสูตร ควรมีพี่เลี้ยงอาจารย์ใหม่ที่มีประสบการณ์ให้คำปรึกษา

5) ด้านการจัดตารางสอนให้เอื้อต่อการทำวิจัย หรือกิจกรรมต่างๆ

6) ด้านการจัดอบรมให้แก่ักวิจัยที่ไม่เคยส่งข้อเสนอโครงการ

7) ด้านการกำหนดค่าตอบแทนนักวิจัย ในอัตราที่สูงตามขีดความสามารถและผลงานของนักวิจัยตามความพอดี

8) ด้านผู้ช่วยนักวิจัย ควรเพิ่มเติมระบบผู้ช่วยนักวิจัยเพื่ออำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ใหม่ในการทำวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กอแก้ว จันทร์กิ่งทอง. (2549). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา**. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- จารุณี แก้วทอง. (2551). **สมรรถนะในการปฏิบัติงานวิจัยของนักวิจัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชัยวัฒน์ กิตติเดชา. (2547). **การวิเคราะห์วงจรชีวิตของนักวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สุขภาพของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย**. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ดวงใจ ช่วยตระกูล. (2543). **ประสิทธิผลของทุนพัฒนาอาจารย์ใหม่และนักวิจัยใหม่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมและสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, (ม.ป.ป.). **วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์**. ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2558 จาก <http://www.psu.ac.th/th/vision>
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, (2555). **มาตรฐานภาระงานในฐานะอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย**. ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมเจตน์ นาคเสวีและคณะ. (2550). **เจตคติต่อการวิจัยและปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรวิทยาลัยอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- สาธิต สละจิต.(2558). **ผลกระทบเรื่องความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่มีต่อความผูกพันในองค์กร กรณีศึกษาสำนักงานสรรพากรภาค 12**. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักวิจัยและพัฒนา, (2558). **การสนับสนุนทุนวิจัยเงินรายได้ปีงบประมาณ 2559**.ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2558 จาก <http://rdo.psu.ac.th/index.php/budget-income>
- สุวชิรา ศิริเจริญ. (2550). **ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตบุคลากรภาครัฐ กรณีศึกษา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย**. ภาคนิพนธ์, คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

หทัยทิพย์ ลีวสงวนกุลธร และ สุวรรณ เหมมาวุฒานนท์. (2555). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะชีวิตกับการทำงาน กรณีศึกษาสถาบันคุ้มครองเงินฝาก. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ASTVผู้จัดการออนไลน์, (2557). สรุปผลอันดับมหาวิทยาลัยไทย 2014. ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2558

จาก <http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9570000150109>